

Luomuvalvonnan maksut

Luomuvalvonnan maksut

1.Sovellettavat säädökset

Laki luonnonmukaisesta tuotannosta (1330/2021)

42§ Valtion viranomaisen suoritteista perittävät maksut

Valtion viranomaisen tämän lain tai EU:n lainsäädännön nojalla suorittamasta valvonnasta perittävistä maksuista säädetään valvonta-asetuksessa. Tämän lisäksi sovelletaan valtion maksuperustelakia (150/1992), jollei valvonta-asetuksessa toisin säädetä.

Valtion maksuperustelaki (1992/150)

4 § Maksulliset suoritteet

Seuraavien suoritteiden tulee olla maksullisia, jollei suoritteen maksuttomuudelle ole perusteltua syytä:

- 1) tavarat, jotka valtion viranomaisen on tuottanut;
- 2) palvelut, jotka on tuotettu tilauksesta tai muusta toimeksiannosta;
- 3) päätökset, jotka on tehty hakemuksesta;
- 4) käyttöoikeuksien sekä muiden oikeuksien väliaikainen luovuttaminen; sekä
- 5) muu toiminta, milloin suoritteen tuottaminen on seurausta vastaanottajan toimenpiteestä.

(14.12.1998/961) Suoritteen tulee olla maksullinen etenkin silloin, kun myös muu kuin valtion viranomaisen tuottaa sitä tai siihen verrattavaa suoritetta maksullisena tai kun suoritteen tuottaminen liittyy vastaanottajan taloudelliseen toimintaan

Asetus Ruokaviraston maksullisista suoritteista 820/2024

Yleistä tietoa Ruokaviraston suoritteiden hinnoista ja niiden taustalla olevista MMM:n asetuksista löytyy täältä: <https://www.ruokavirasto.fi/tietoa-meista/asiointi/hinnasto/>
Siellä on myös linkki maa- ja metsätalousministeriön asetukseen 820/2024 Ruokaviraston maksullisista suoritteista vuonna 2025.

Luomuvalvonnan maksut

Asetuksen 3§:ssä on säädetty maksullisista julkisoikeudellisista suoritteista, joiden maksut poikkeavat omakustannusarvosta

3§ 2 momentissa on todettu näin:

Ruokavirasto perii maksuperustelain 6 §:n 3 momentissa säädetyllä ympäristönsuojeluun liittyvällä perustellulla syyllä luomutoimijalta perusmaksuna 220 euroa, joka alittaa omakustannusarvon.

Tämä tarkoittaa sitä, että tässä poiketaan maksuperustelain pääsäännöstä, jonka mukaan julkisoikeudellisesta suoritteesta valtiolle perittävän maksun suuruuden tulee vastata suoritteen tuottamisesta valtiolle aiheutuvien kokonaiskustannusten määrää (omakustannusarvo).

Maksuasetuksessa on annettu myös seuraava käytännön menettelyjä selventävä säännös:

5 § Eräitä julkisoikeudellisen suoritteen maksun perintää koskevia määräyksiä

Myönteisestä ja kielteisestä julkisoikeudellisesta päätöksestä peritään samansuuruinen maksu, jollei asiasta ole toisin säädetty tai määrätty. Jos Ruokaviraston yhdellä asiakirjalla antama päätös sisältää usean tässä asetuksessa erikseen maksulliseksi määrätyn päätöksen, peritään niistä kustakin maksut tämän asetuksen mukaisesti. Ilmoitusten käsittelemisen hinta koskee yhtä tuotetta.

Jos hakemus, ilmoitus tai lausunto peruutetaan tai muuten raukeaa ennen kuin asia on käsitelty, käsittelymaksu on puolet siitä maksusta, joka olisi muutoin peritty. Julkisoikeudellisesta päätöksestä ei peritä erikseen kuulutus- eikä muutakaan käsittelymaksua. Kun tämän asetuksen liitteessä tarkoitettu todistus lähetetään postitse asiakkaalle, postimaksua ei peritä.

2. Maksutaulukko luonnonmukaisen tuotannon valvonnasta perittävistä maksuista (pl perusmaksu)

Luonnonmukaisen tuotannon valvonnasta perittävät maksut, pois lukien edellä mainittu perusmaksu, esitetään maa- ja metsätalousministeriön asetuksen Ruokaviraston maksullisista suoritteista vuonna 2025 (820/2024) liitteen maksutaulukon kohdassa 3.

Luomuvalvonnan maksut

Nämä liitteen 3 maksut ovat lähtökohtaisesti kustannusvastaavia eli eivät alita omakustannusarvoa.

2.1 Ilmoitukset

Kohdan 3.1. tarkoittamat ilmoitukset ovat ilmoitukset toiminnan aloittamisesta ja ilmoitukset toiminnan muutoksista.

3. Luonnonmukainen tuotanto	
3.1. Ilmoituksen vastaanotto ja käsittely. Toiminnan aloittaminen ja toiminnan muutokset.	
3.1.1 Postitse tai sähköpostitse saapuva ilmoitus, tai tarkastuksen yhteydessä annettu muutosilmoitus	32,00
3.1.2 Sähköisen palvelun kautta saapuva ilmoitus	16,00
3.1.3. Toimijan valvontakohteen rekisteröinti luonnonmukaisen tuotannon rekisteriin	120,00

Tällä hetkellä ei vielä ole mahdollista ilmoittaa aloittamisesta tai muutoksista sähköisesti. Sähköistä asiakaspalvelua kehitetään.

Muutos asetuksen liitteeseen:

- Tarkastuksen yhteydessä annettu muutosilmoitus katsotaan myös muutosilmoitukseksi
- Valvontakohteen rekisteröinnistä peritään maksu. Luomutoiminnan aloittamisesta uudessa toimipaikassa peritään rekisteröintimaksu.

Ilmoitukset toiminnan aloittamisesta

22 § Ilmoittautuminen valvontajärjestelmään

Toimijan on tehtävä ennen luonnonmukaisten tuotteiden saattamista markkinoille ilmoitus valvontajärjestelmään liittymisestä asianomaiselle valvontaviranomaiselle. Toimijan ilmoituksessa antamien tietojen tulee olla luomusasetuksen 34 artiklan mukaiset.

Toimijaryhmän on tehtävä valvontajärjestelmään liittymistä varten ilmoitus Ruokavirastolle. Toimijaryhmän antamassa ilmoituksessa on oltava luomusasetuksen 34 ja 36 artiklassa edellytetyt tiedot.

Luomuvälvönnän maksut

EU: n perusasetus EU 2018/848 art. 34.1

Luonnonmukaisia tai siirtymävaiheen tuotteita tuottavien, valmistavien, jakelevien tai varastoivien, 36 artiklassa tarkoitettujen toimijoiden ja toimijaryhmien, jotka tuovat tällaisia tuotteita kolmansista maista tai vievät tällaisia tuotteita kolmanteen maahan tai saattavat tällaisia tuotteita markkinoille, on ennen tuotteiden saattamista markkinoille luonnonmukaisina tai siirtymävaiheen tuotteina tai ennen siirtymävaihetta ilmoitettava toiminnastaan sen jäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille, jossa niiden toiminta tapahtuu ja jonka valvontajärjestelmään niiden yritys kuuluu.

EU: n perusasetus EU 2018/848 art. 34.3

Jos toimija tai toimijaryhmä antaa jonkin toimintansa kolmannen osapuolen tehtäväksi, sekä toimijan tai toimijaryhmän että alihankkijana toimivan kolmannen osapuolen on täytettävä 1 kohdan edellytykset, paitsi kun toimija tai toimijaryhmä on ilmoittanut 1 kohdassa tarkoitettussa ilmoituksessa, että luonnonmukaisen tuotannon osalta vastuu on edelleen sillä ja että se ei ole siirtänyt kyseistä vastuuta alihankkijalle.

Tulkinta

Tämä tarkoittaa, että myös alihankinnasta on ilmoitettava valvontaviranomaiselle. Velvoite on päämiehen eli toimijan, joka saattaa luomutuotteita markkinoille.

Ruokavirasto katsoo, että jos vastuuta on siirretty kolmannelle osapuolelle (alihankkijalle) alihankkija ei voi olla itse ilmoittautumatta valvontaan. Tällaisen toimijan tulee itse ilmoittautua valvontaan ja hänen toimintansa sertifioidaan 34 artiklan mukaisesti.

Tulkinta

Maksu peritään valvontaan liittymistä koskevan ilmoituksen käsittelystä. Maksu peritään ilmoituksen käsittelystä myös siinä tapauksessa, että toimijaa ensimmäisen tarkastuksen perusteella ei hyväksytä valvontaan eikä rekisteröidä. Jos ilmoitus on puutteellinen, eikä käsittelyä voi saattaa loppuun, päättää käsittelijä laskutetaanko ilmoituksen käsittelystä.

Ilmoitukset toiminnan muutoksista

25 § Ilmoitusvelvollisuus

Toimijan, toimijaryhmän tai sertifikaattivelvoitteesta vapautetun on ilmoitettava

Luomuvälvönnän maksut

asianomaiselle valvontaviranomaiselle toiminnassa tapahtuneista olennaisista muutoksista sen varmistamiseksi, että valvontaviranomaisella on kaikki tämän lain tai 2 §:ssä tarkoitetun EU:n lainsäädännön edellyttämät virallisen välvönnän kannalta tarpeelliset tiedot.

Asianomaisen valvontaviranomaisen on arvioitava, edellyttääkö toiminnan muutos uutta tarkastusta.

Tulkinta

Maksu peritään muutosilmoituksesta, jos muutos on sen laatuinen, että viranomaisen pitää harkita uutta tarkastusta ja/tai toimijan sertifikaatin tietoja on muutettava.

Postiosoitteen tai verkkolaskuosoitteen muutosilmoituksesta ei peritä maksua. Ilmoituksesta toiminnan lopettamisesta ei peritä maksua.

Maksu peritään, jos muutosilmoitus koskee:

- uutta toimintaa
 - kasvintuotanto, ml kasvihuone ja sienimö
 - keruualueen liittäminen
 - keruutuotteiden osto,
 - lisäysaineiston pakkaaminen
 - eläintuotanto
 - mehiläistuotanto
 - keräily: maito ja kananmunat
 - elintarvikkeiden valmistus
 - jakelu ja markkinoille saattaminen
 - varastointi
 - rehun valmistus
 - toiminta alihankkijan toimesta
 - tuonti
 - vienti
- yhtiömuodon muutosta
- omistajavaihdosta (pois lukien maatilän sukupolvenvaihdos ja kuolinpesän muodostumisen yhteydessä)
- toimijan (yrityksen) nimenmuutosta
- uutta toimintapaikkaa (uusi valvontakohde)
- käyntiosoitteen muutosta

Luomuvalvonnan maksut

- o uutta tuotantolinjaa, jonka käyttöönotto edellyttää erillisen tarkastuksen tai sertifikaatin laajennuksen
- o uuden tuoteryhmän valmistusta (Eurostat luokituksen 10-luokan mukaan)

Muutos ohjeen edelliseen versioon

- Toimijan yrityksen nimenmuutoksesta peritään maksu.
- Käyntiosoitteen muutosta koskevasta ilmoituksesta peritään maksu. Poikkeuksena on muutos, joka johtuu kunnan tai postin päätöksestä muuttaa kadunnimeä tai postiosoitetta.

Toimijan rekisteröinti luonnonmukaisen tuotannon rekisteriin (Kohta 3.1.3).

26 § Toimijan ja toimijaryhmän valvonta

Asianomaisen valvontaviranomaisen on tehtävä valvontajärjestelmään liitetyille toimijalle ja toimijaryhmälle valvontasuunnitelman mukaiset tarkastukset.

Tarkastuksen jälkeen toimijalle tai toimijaryhmälle on annettava sertifikaatti, jos toiminta täyttää Luomulaissa ja Luomulain 2 §:ssä tarkoitetussa EU:n lainsäädännössä säädetyt vaatimukset. Jos toiminta tai tuote ei täytä säädettyjä vaatimuksia, on valvontaviranomaisen tehtävä asiasta erillinen päätös.

Tulkinta

Maksu rekisteröinnistä peritään, kun toimija tai valvontakohte ensimmäisen kerran voidaan rekisteröidä.

Toimijasta tai toiminnasta, joka ei täytä 1 momentissa tarkoitettuja edellytyksiä ja jota ei voida liittää valvontajärjestelmään, on asianomaisen valvontaviranomaisen annettava erillinen päätös. Tästä päätöksestä ei peritä maksua. Myöskään rekisteröintimaksua ei tässä tapauksessa peritä, mutta valvontaan hakeutumista koskevan ilmoituksen käsittelystä ja mahdollisesta tehdystä tarkastuksesta peritään maksu kohdan 3.1.1 ja kohdan 3.2.3 mukaan.

Toiminta alihankkijan luona on valvottava, ja valvonnan toteuttamiseksi valvontakohte rekisteröidään luonnonmukaisen tuotannon rekisteriin. Uuden valvontakohteen rekisteröinnistä peritään rekisteröintimaksu. Tämä tarkoittaa että, uuden (ei vielä rekisteröidyn) alihankkijan käytöstä peritään rekisteröintimaksu. Maksu peritään rekisteröitävältä yritykseltä, eli alihankkijalta, mikäli sitä ei ole aikaisemmin rekisteröity.

Muutos ohjeen edelliseen versioon

Uuden (ei vielä rekisteröidyn) alihankkijan käytöstä peritään rekisteröintimaksu.

Luomuvalvonnan maksut

2.2 Valvontamaksut

Valvontamaksuja ovat perusmaksu ja tuntiperusteinen tarkastusmaksu.

Ruokavirasto perii luomutoimijalta vuotuisena perusmaksuna 220 euroa.

Tuntihinnan mukaan määräytyvissä maksuissa maksu peritään **jokaiselta alkavalta puolelta tunnilta**.

Valvonnan perusmaksu

Perusmaksu peritään kerran vuodessa, riippumatta toimijan luomutarkastusten lukumäärästä, ja riippumatta siitä kuuluuko valvonnan toimeenpano ELY-keskukselle, Ruokavirastolle vai molemmille.

Tulkinta

Laskutettava toimija on luonnollinen henkilö (ihminen) tai oikeushenkilö (yritys tai yhdistys tms.), jolla on luomuvalvontaan kuuluvaa toimintaa tietyssä toimipaikassa.

Samaksi toimijaksi luetaan toimijan valvontakohteet, joiden y-tunnus ja toimipaikan käyntiosoite on sama. Vaikka viranomaisen rekisterinpitokäytäntöjen vuoksi tällaisen toimijan saman yrityksen eri toiminnot on rekisteröity erillisinä valvontakohteina, peritään perusmaksu vain kerran vuodessa.

Esimerkki: Jos maatilan yhteydessä valmistetaan luomuelintarvikkeita ja tuotteet myydään samalla yritys- tai henkilötunnuksella kuin maatilan muut tuotteet, peritään perusmaksu vain kerran vuodessa. Jos toimijalla maatilan ohella on eri yritys valmistustoimintaa varten, peritään perusmaksu molemmilta toimijoilta.

Toimijalta, jolla on kaksi tai useampi yritys tai maatila, jotka hän on rekisteröinyt erillisinä yksikköinä tai yrityksinä, peritään perusmaksu yksikköä tai yritystä kohden. Jos toimijalla on useampi laitos tai toimipaikka eri osoitteissa ja näille annetaan erillinen sertifikaatti, peritään perusmaksu laitosta tai toimipaikkaa kohden.

Muutos ohjeen edelliseen versioon

Perusmaksua ei ole porrastettu toiminnan riskiluokituksen mukaan. Kaikilta toimijoilta peritään samansuuruinen perusmaksu.

Luomuvalvonnan maksut

Tuntiperusteinen tarkastusmaksu

3.2.1 Luonnonmukaisen tuotannon tarkastus tunnilta, ml. alihankintatyö ja virastossa suoritettu tai jatkettu valvonta	156,00
---	--------

Laskutettavan ajan määräytyminen

Tuntihinnan mukaan määräytyvissä maksuissa maksu peritään jokaiselta alkavalta tunnilta. Luonnonmukaisen tuotannon valvonnan maksuissa maksu peritään kuitenkin alkavalta puolelta tunnilta. Tämä määräytyy MMM:n antaman Ruokaviraston maksuasetuksen (820/2024) liitteen johdantokappaleesta.

Tulkinta

Tuntiperusteisen tarkastusmaksun maksuperuste on tarkastajan ilmoittama ja toimijan vahvistama aika, joka on kirjattu tarkastuskertomukselle.

Samalla käynnillä tehtyjen tarkastusten aika lasketaan yhteen. Tarkastuskäynniksi luetaan samana päivänä valvontakohteessa (yhteinen y-tunnus ja yhteinen käyntiosoite) tehtyjä tarkastuksia.

Virastossa jatkettu tarkastus

Luomuvalvonta laskuttaa luomutoimijaa toimistolla tehtävistä tai toimistolla jatketuista tarkastuksista. Jatketusta tarkastuksesta peritään maksu, joka on sama kuin muu luonnonmukaisen tarkastuksen aikaperusteinen hinta. Perusajatuksena on, että kaikki toimistolla tehtävä selvitystyö tarkastuksen käsittelemiseksi, on maksullista toimintaa.

Tulkinta

Jos toimijasta riippuvista syistä joudutaan jatkamaan asioiden selvittämistä, on se maksullista. Asian selvittämiset ovat maksullisia siihen saakka, kun päätetään kuulla toimijaa, eli kiellon harkinta, kuuleminen, ja hallintopäätös on maksutonta hallintomenettelyä.

Jäämälöydösten osalta kuuleminen on maksutonta, mutta jäämälöydökseen liittyvät mahdolliset lisätarkastukset ja lisänäytteet ovat maksullisia.

Tämä laskutusmenettely koskee myös maatiloja.

Luomuvälvönnän maksut

Esimerkkitapauksia, jolloin toimija saa erillisen laskun toimistolla tehtävästä tai jatketusta tarkastuksesta:

- tarkastuksella läpikäymättömien asioiden selvittely, joiden selvitysvelvollisuus on toimijalla, esim. toimija ei ole voinut osoittaa miten hän on tarkastanut tavarantoimittajan luomutodistuksen/ sertifikaatin
- tarkastuksella ei ollut näyttää:
 - reseptejä
 - pakkausmerkintöjä
 - alihankintasitoumuksia päämiehellä (huom. lisätyö, jos alihankkija ei ole valvonnassa)
 - GMO-todistukset
 - tuotespesifikaatiot eivät kuulu tähän ryhmään, koska ne arvioidaan Ruokavirastossa
- luomusuunnitelmapäivityspyynnöt tilanteissa, joissa toimija ei ole hoitanut velvollisuuttaan, esim. toiminnan muutoksista ei ole tehty kuvausta luomusuunnitelmaan

2.3 Maksut poikkeusluvista

3.3 Poikkeusluvut; lupahakemuksen vastaanotto ja käsittely	
3.3.1 Tavanomaisen lisäysaineiston käyttö	
3.3.1.1. Postitse tai sähköpostitse saapuva hakemuksen käsittely, 1–5 erää	65,00
3.3.1.2. Sähköisen palvelun kautta saapuvan hakemuksen käsittely, 1–5 erää	32,00
3.3.1.3. Postitse tai sähköpostitse saapuva hakemuksen käsittely, yli 5 erää	129,00
3.3.1.4. Sähköisen palvelun kautta saapuvan hakemuksen käsittely, yli 5 erää	65,00
3.3.2 Pysyvä rinnakkaistuotanto kasvinviljelyssä	129,00
3.3.3 Pellon, keruualueen tai eläimen ulkoilueen siirtymävaiheen lyhennys, tunnilta	129,00
3.3.4. Eläintuotannon luvat	129,00
3.5 Lupa käyttää tavanomaisesti tuotetun maataloudesta peräisin olevan ainesosaa luonnonmukaisesti tuotetuissa elintarvikkeissa ja alkoholijuomissa	

Luomuvalvonnan maksut

3.3.5.1 lupa	387,00
3.3.5.2 luvan uusiminen	129,00

Lupa tavanomaisen lisäysaineiston käyttöön on mahdollista hakea sähköisesti.

Myönteisestä ja kielteisestä päätöksestä peritään samansuuruinen maksu. Jos ELY-keskuksen tai Ruokaviraston yhdellä asiakirjalla antama päätös sisältää useita poikkeuslupia peritään niistä kustakin maksut.

Jos hakemus peruutetaan tai muuten raukeaa ennen kuin asia on käsitelty, käsittelymaksu on puolet siitä maksusta, joka olisi muutoin peritty.

Tulkinta

Jos hakemus on puutteellinen, eikä asian käsittelyä sen vuoksi voi saattaa loppuun, päättää käsittelijä, laskutetaanko hakemuksen käsittelystä.

2.4. Erityistapaukset

Uusintatarkastus

Virallisesta valvonnasta ja muista virallisista toimista, jotka suoritetaan elintarvike- ja rehu-lainsäädännön ja eläinten terveyttä ja hyvinvointia, kasvien terveyttä ja kasvinsuojeluaineita koskevien sääntöjen soveltamisen varmistamiseksi annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen **(EU) 2017/625** 79 artiklan kohdan 2 c alakohdan mukaisesta säännösten noudattamatta jättämisestä johtuvasta ylimääräiseen valvontaan liittyvästä tarkastuksesta ja tarvittaessa näytteenotosta on perittävä alkuperäisen suoritteiden mukainen maksu.

Tulkinta

Uusintatarkastuksesta peritään sama maksu kuin vuositarkastuksesta.

Ylimääräinen tarkastus

Ylimääräinen tarkastus on toimijalle maksuton.

Luomervalvonnan maksut

Tarkastus virka-ajan ulkopuolella asiakkaan pyynnöstä

MMM:n antaman Ruokaviraston maksuasetuksen liitteen mukaan maksun korotusten osalta tarkastuksesta tai muusta suoritteesta, joka asiakkaan pyynnöstä tehdään:

- klo 16.15–22.00 välisenä aikana, peritään maksu 50 prosentilla korotettuna;
- klo 22.00–8.00 välisenä aikana tai sunnuntaina tai yleisenä juhla- tai vapaapäivänä, peritään maksu 100 prosentilla korotettuna.

Tulkinta

Korotettu maksu peritään, jos ELY-keskuksen tai Ruokaviraston henkilö suorittaa tarkastuksen virka-ajan ulkopuolella asiakkaan pyynnöstä.

Korotettua maksua ei peritä, jos valtuutettu tarkastaja ja asiakas ovat sopineet ajankohdasta, ja molemmille osapuolille ajankohta sopii hyvin.

2.5 Muut maksut

3.4. Muut	
3.4.1 Näytteenotto ja näytteen tutkiminen toimijan toiminnan perusteella	544,00
3.4.2 Tarkastus, jota ei ole voitu suorittaa toimijasta johtuvasta syystä tai jonka toimija peruuttaa vähemmän kuin 48 h ennen sovittua tarkastusta	156,00
3.4.3 Luonnonmukaisen tuotannon yksityisten tuotantoehtojen ja tuotannon valvontajärjestelmän hyväksyminen tunnilta	129,00
3.4.4 Luonnonmukaisen tuotannon sertifikaatin osa II, kohdat II.1 – II.7 , tunnilta	129,00

Tuntihinnan mukaan määräytyvissä maksuissa maksu peritään jokaiselta alkavalta puolelta tunnilta.

Luomusertifikaatti

Muutos asetuksen liitteeseen:

Toimijan sertifikaattiin voidaan hänen pyynnöstään lisätä sertifikaatin osa II, jonka kohdissa II.1 – II.7 tarkennetaan esimerkiksi toimijan tuotevalikoimaa tai tuotemääriä.

Luomuvälvönnän maksut

Sertifikaatin lisäosasta peritään erillinen maksu sen myöntämiseen käytetyn ajan perusteella.

Tulkinta

Sertifioidulle luomutoimijalle myönnetään Luonnonmukaisesta tuotannosta ja luonnonmukaisten tuotteiden merkinnöistä annetun asetuksen (EU) 2018/848 35 artiklan 1 kohdan mukainen sertifikaatti ilman erillistä maksua. Sertifikaatti katsotaan sisältyvän vuotuisen valvontaan, josta toimija maksaa perusmaksun.

Tulkinta muista maksuista

Muusta kuin näytteenottosuunnitelmaan perustuvasta näytteenotosta ja näytteen analysoinnista peritään maksu. Maksu peritään myös, jos näyte on otettu siitä syystä, että toimijan epäillä käyttäneen luomutuotannossa kiellettyjä aineita. Maksu voidaan jättää perimättä, jos epäily osoittautuu perusteettomaksi.

Toimijan pyynnöstä otetusta ja tutkitusta näytteestä peritään aina maksu.

Maksu peruutetusta tarkastuksesta peritään, jos toimija peruuttaa sovitun tarkastuksen vähemmän kuin 48 h ennen sovittua tarkastusta ilman force majeure- tyyppistä pätevää syytä. Ruokavirasto arvioi tapauskohtaisesti, voidaanko tämä maksu jättää perimättä.